

Universitets- och
högskolerådet

GD-staben

Föredragande
Drazenko Jozic
Chefsjurist

010-470 05 28
drazenko.jozic@uhr.se

YTTRANDE

Diarienummer
1.2.3-584-2017

Datum
2017-08-25

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten

Postadress
Box 45093
104 30 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2
111 60 Stockholm

Telefon
010-470 03 00

Organisationsnummer
202100-6487

www.uhr.se

Yttrande över betänkandet Ny dataskyddslag (SOU 2017:39)

Ju2017/04264/L6

UHR delar Dataskyddsutredningens bedömningar om behovet av kompletterade regleringar med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (dataskyddsförordningen) och tillstyrker de författningsförslag som framgår av betänkandet.

UHR vill i detta yttrande framföra sin uppfattning rörande myndigheternas möjligheter att använda sig av samtycke som den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter.

Med hänvisning till skäl 43 i dataskyddsförordningen konstateras det i betänkandet, under rubriken 8.3.4 Behandling för att utföra uppgifter av allmänt intresse (s. 123) att myndigheternas utrymme för att grunda behandling av personuppgifter på samtycke från den registrerade kan antas minska. Anledning till det är att det ofta kan antas råda en betydande ojämlikhet mellan en offentlig myndighet och den registrerade och att det då är osannolikt att samtycket har lämnats frivilligt. Dataskyddsutredningen anser att dataskyddsförordningen samtidigt lämnar ett större utrymme för myndigheterna att använda sig av allmänt intresse som den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter för att kunna utföra sin verksamhet.

När det gäller myndigheternas behandling av personuppgifter för att handlägga olika typer av ärenden rörande den registrerades rättigheter och skyldigheter instämmer UHR i utredningens konstaterande att det kan antas råda en betydande ojämlikhet mellan en myndighet och den registrerade och att det är osannolikt att samtycket har lämnats frivilligt. I dessa situationer bör samtycket inte utgöra grunden för myndigheternas behandling av personuppgifter.

Hos många myndigheter föreligger det däremot behov av behandling av personuppgifter för utförande av uppgifter som inte berör den registrerades rättigheter eller skyldigheter. I detta sammanhang vill UHR särskilt lyfta behandling av personuppgifter inom analys- och utvärderingsverksamhet som i någon form bedrivs hos många myndigheter. Behandling av personuppgifter består oftast av

bearbetning av de uppgifter som har samlats för myndighetens huvudsakliga verksamhet eller av insamling av nya uppgifter från de registrerade eller av hämtning av uppgifter från andra personuppgiftsansvariga. Personuppgifter som samlats behandlas för att analysera och utvärdera effekterna av myndigheternas verksamhet vilket är en förutsättning för vidareutveckling av verksamheten. Behandling av personuppgifter för analys och utvärdering av verksamheten har i regel inte för syftet att vidta några direkta åtgärder gentemot de registrerade och berör därmed inte de registrerades rättigheter eller skyldigheter.

Det är enligt UHR:s uppfattning inte ovanligt att myndigheter inhämtar samtycket från de registrerade för den typen av behandling av personuppgifter. När dataskyddsförordningen har trätt i kraft kommer myndigheterna i många fall att kunna använda sig av allmänt intresse som den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter för analys och utvärdering av verksamheten. Enligt artikel 6.3 dataskyddsförordningen krävs det dock att det allmänna intresset är fastställt i unionsrätten eller i en medlemsstats nationella rätt. Av 4 § lag om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning som utredningen har föreslagit framgår det att med nationell rätt i Sverige avses lag eller annan författning, kollektivavtal och beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning. En del analys- och utvärderingsinsatser som initieras inom myndigheterna kommer inte att uppfylla det kravet och behandling av personuppgifter kommer i dessa fall inte att kunna utföras med allmänt intresse som rättslig grund. Även sådana egeninitierade analys- och utvärderingsinsatser kan vara värdefulla för verksamhetsutvecklingen. UHR anser att det är angeläget att säkerställa att myndigheternas behandling av personuppgifter för analys och utvärdering av verksamheten ska kunna fortsätta utföras efter dataskyddsförordningens ikraftträdande.

Med hänsyn till att analys och utvärdering som utförs av myndigheter inte förutsätter några direkta åtgärder gentemot den registrerade och inte berör den registrerades rättsliga ställning bör det enligt UHR:s uppfattning inte anses som osannolikt att samtycket för behandling av personuppgifter för analys och utvärdering har lämnats frivilligt. Mot den bakgrunden och under förutsättningen att den registrerade har blivit korrekt informerad om behandling av personuppgifter anser UHR att skäl 43 i dataskyddsförordningen inte utgör ett hinder till att samtycket ska kunna användas av myndigheter som den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter för analys och utvärdering av verksamheten.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ulf Melin efter föredragning av chefsjurist Drazenko Jozic.

Ulf Melin

Drazenko Jozic